

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Rescisionem rescriptorum quæ canonibus contraria sunt, à Principe & à Iudicibus petit Synodus Chalcedonensis, quod decretum à Iudicibus in synodo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

dictis, censuerunt sacrilegium esse, si Episcopus ad gradum Presbyteri demittatur, atque adeo Episcopos à Photio ordinatos episcopali dignitati restituendos esse, nisi ab ea ob crimen admissum exciderint. Consensu totius synodi, iudicium Patrum & Archiepiscoporum, ut ipsi vocant, probatum est. Iudices, qui à pronuntiatione abstinuerant, suas partes post iudicium interponunt, scilicet imperialis auctoritatis confirmationem: Magnificentissimi & gloriosissimi Iudices dixerunt: *Quae placita sunt sanctae synodo, in omne tempus firma custodiantur.* Si quis discrimen perpendat primae & secundae cognitionis; primae quidem se Iudices immiscuisse reperiet, quia de rescindendo rescripto Principis, & de restituenda possessione juris ab Ecclesia Tyriorum distracti, agebatur; à secunda abstinuisse, quia de ordinationibus erat quaestio.

IV. Sanè cum Cecropius Episcopus exigeret ut generali definitione rescripta omnia revocarentur quae provinciarum statum & ordinationum iura contra Canones immutaverant, iis verbis utitur quae auctoritatem illam à Principe pendere docent. Et enim hoc decerni ab ipsis Iudicibus petit, & rationem addit, ne in singulis causis onerosum illis sit querentibus petitionibus hac de re propositis satisfacere: *Ne potestas vestra accusationem & querimoniam à quacunque persona accipiat, & fatigetur, neve nos contemnamur, petimus ut sine contradictione cessent ea pragmatica quae in detrimentum Canonum à quibusdam facta sunt in omni provincia. Canones autem per omnia teneant. Sic enim & fides custoditur, & unaquaeque Ecclesia tutum statum habeat. Ac ne liceat aliquos praeter Canones ordinare.* Sed praestat audire ipsa verba synodi: quae interpellata à Iudicibus an iis adhereret quae à Cecropio suggesta erant, acclamavit omnes eadem dicere, rescripta in irritum mittenda, Canones retinendos; illud tamen à Iudicibus decernendum. *Sancta Synodus acclamavit: Omnes eadem dicimus, universa pragmatica cessabunt, regule teneant, & haec à vobis fiat.* Quod cum à Iudicibus decretum fuisset, in votorum acclamationes pro salute Imperatoris & Augustae, imò & ipsorum Iudicum, Synodus erupit: *Multos annos Imperatoris, multos annos Augustae, multos annos Iudicum. Hoc justum iudicium. Iusti iustè iudicantur.*

V. Principis decretum & Iudicum sententiam canon Concilij secutus est, qui vetat in futurum Episcopos ne divisiones illas tentare Principum rescriptis moliantur; sed prudentissimè poenam suam ita temperat, ut nullo vitio rescriptis imputato, solos Epi-

scopos gradus periculo mulctet. *Statuit ergo sancta synodus nihil ab Episcopis tale tentari. Alioqui qui hoc admisit fuerit, amissioni gradus proprii subiacebit.* In praeteritum verò, honorem praecipuum iis Episcopis indulget qui civitates illas tenent quae metropoleos decus imperatorio rescripto sunt assècutae, salvis Ecclesiae metropolitanae iuribus suis. Videntur tamen hujus Concilij Patres canonis illius Decretum infregisse canone XVII. quo cavetur ut civiles dispositiones & publicas, ecclesiasticarum quoque parocchiarum ordines subsequantur. Vnde Zonaras commentariis ad canonem XXXVII. Sextae Synodi in Trullo, quo XVII. Concilij Chalcedonensis canon confirmatur, eam Principibus auctoritatem vindicavit ut si quam civitatem de novo excitarent, eique decus episcopatus aut metropoleos adderent, eodem gradu in negotiis ecclesiasticis civitas illa haberetur. In qua explicatione modestius se gessit quam Theodorus Balsamo, qui secundum sententiam quae jam apud Graecos invaluerat, abscessit & in universum Principibus asserit jus metropoleon & episcopatum instituendorum, non tantum in novis, sed etiam in quibuscumque civitatibus. Et in eam rem utitur Aurea Bulla Alexij Comneni: qui cum sibi persuasisset hoc privilegium à canone Imperatoribus esse concessum, hanc majestati suae injuriam fieri non est passus ut sibi jus illud querelis duorum Metropolitanarum auferretur. Itaque cum Heraclae Metropolitanus vacante sede Ecclesiae Madytae, (quae in metropoleos dignitatem rescripto Principis erecta fuerat) & Ancyrae Metropolitanus vacante itidem Ecclesia Basilae, (cui metropolis decus collatum fuerat) ordinationes earum Ecclesiarum sibi quisque vindicarent juxta Canones; (à quibus repelli non posse dicerent eo nomine quod metropoliticum honorem cum essent litteris Principis consecutae, earum ordinatio, ut & ceterarum omnium metropolitanarum Ecclesiarum, Patriarchae Constantinopolitano compete-
bat) Alexius iudicium hujus controversiae praesente synodo suscepit, atque ex Concilij sententia, instituendarum metropoleon & episcopatum jus penes Principes esse decrevit, ex canone XVII. Concilij Chalcedonensis. Canonis autem XII. sententiam hac distinctione eludit, illicitam esse provinciarum divisionem, si ambitu Episcopi procurantur, aliud esse, si nulla gratia intercedente, Princeps ultro vel urbis dignitate, vel Ecclesiae splendore, vel Episcopi egregia virtute inductus, hoc beneficium indulgeat. & in eam rem causae istius

Canon 12. Syn. Chalced.

Canon 17. ejusdem Synodi: & Basilicis & Chalcedonensis Conciliorum.

Zonaras in c. 38. Syn in Trullo. & Alexij Comneni Bulla.

Balsamo in c. 17. Conc. Chal. & 18. sextae Synodi in Trullo & in can. 16. Conc. Carth.

Vertical marginal notes in Greek script, likely commentary or corrections, partially illegible due to fading and angle.